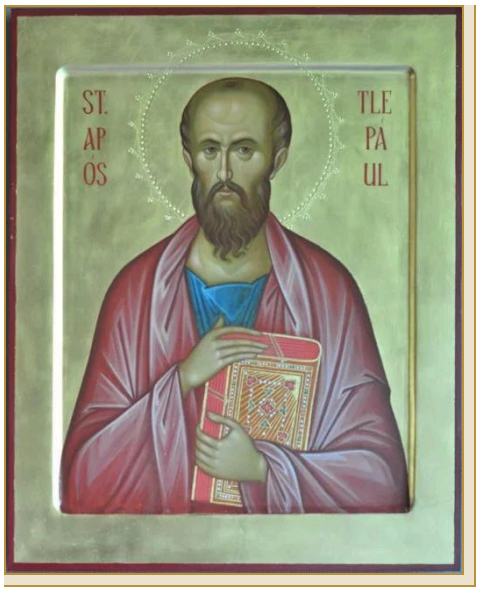

Ìtẹ̀léra Àwọn Aposteli

láti ọdọ̀ Aposteli Paulu títí di òní

ní ìlà ti

Bíṣọ́ọ̀bù [*]

Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.[‡]

Bíṣọ́ọ̀bù sí Àwọn Orílẹ̀-èdè, lábẹ́ Àṣẹ Aposteli

1. St. Paulu, Aposteli àti Ajẹ́rìíkú [CO]

a pè é sí iṣẹ́ aposteli ní nǹkan bí ọdún 35 Lẹ́yìn Kristi
a dárúkọ rẹ̀ nínú Ìwé Mímọ́: Kristi tí ó jíǹde pè é lójú ọ̀nà Damasku (Ìṣe àwọn Aposteli 9:3–6); "a ti pè láti jẹ́ aposteli" (Romu 1:1)

Ìlà ìtẹ̀léra àwọn aposteli yìí nà láti ọdọ̀ Aposteli Paulu, ní nǹkan bí ọdún 35 Lẹ́yìn Kristi, títí di òní: ó jẹ́ ọdún 1,991 ní ọdún 2026.

A ṣe ìyàsọ́tọ̀ sí ipò bíṣọ́ọ̀bù láti ọdọ̀ ẹnìkan sí ẹni tí ó tẹ̀lé e, nípasẹ̀ àwọn ìjọ tí a dárúkọ wọn nísàlẹ̀ yìí.

A tún ń bọlá fún àwọn bíṣọ́ọ̀bù kan nínú ìlà yìí gégé bí ẹni mímọ́. Àwọn àmì tí ó wà légbèé orúkọ wọn jẹ mọ́ ìwà mímọ́ ìgbésí ayé nìkan. Wọn kò ní í ṣe pẹ̀lú bí ìyàsọ́tọ̀ kankan ti tọ́ tó: ipò olúkúlùkù bíṣọ́ọ̀bù tí a kọ orúkọ rẹ̀ sílẹ̀ nínú ìtẹ̀léra náà dọ́gba pẹ̀lú ti àwọn yòókù, yálà a ń bọlá fún un gégé bí ẹni mímọ́ tàbí a kò bọlá fún un bẹ́ẹ̀.

St. Ẹni mímọ́: ẹni tí Ìjọ kan ń bọlá fún ní gbangba pé ó gbé ìgbésí ayé ìwà mímọ́ tí ó tayọ, pé ó sì wà lọ́dọ̀ Ọlọ́run nísinsin yìí, tí Ìjọ náà sì ń ṣe ìrántí rẹ̀ nínú kàlẹ́ńdà rẹ̀. Nínú Ìjọ ìjímìjí, ìyìn àwọn onígbàgbọ́ àti ti àwọn bíṣọ́ọ̀bù wọn ni a fi ń mọ àwọn ẹni mímọ́; lẹ́yìn náà, nípa kíkéde wọn ní ẹni mímọ́ lọ́nà àṣẹ nínú Ìjọ Kátólíìkì ti Romu, àti nípa ṣíṣe wọ́n lógo nínú Ìjọ Orthodox ti Ìlà Oòrùn.

Ẹ.Ì. Ẹni Ìbùkún: nínú Ìjọ Kátólíìkì ti Romu, ẹni tí a ti kéde ní ẹni ìbùkún, ìgbésẹ̀ àṣẹ tí ó ń ṣáájú kíkéde ẹni náà ní ẹni mímọ́.

C Ìjọ Kátólíìkì ti Romu ń bọlá fún un gégé bí ẹni mímọ́ tàbí ẹni ìbùkún.

CO Ìjọ Kátólîìkì ti Romu àti Ìjọ Orthodox ti Ìlà Oòrùn méjèèjì ń bọlá fún un gégé bí ẹni mímọ́.

Pupa Ajẹ́rìíkú: ẹni tí ó fi ẹ̀mí rẹ̀ lélẹ̀ nítorí ìgbàgbọ́.

Àwọn Ìjọ kì í fìgbà gbogbo fohùn ṣọ̀kan lórí ẹni tí ó jẹ́ ẹni mímọ́. Ìjọ kan lè máa bọlá fún ẹni tí òmíràn kò bọlá fún, àwọn àmì náà sì ń fi Ìjọ tí ó ń bọlá fún olúkúlùkù wọn hàn.

Arles

Ìtẹ́ Arles ní Gaul, tí St. Tirofimu, ọmọ-ẹ̀yìn Aposteli Paulu, dá sílẹ̀. Láti ìtẹ́ yìí ni a ti ya St. Augustine sọ́tọ̀ fún iṣẹ́ ìránṣẹ́ rẹ̀ ní ilẹ̀ Gẹ̀ẹ́sì.

2. St. Tirofimu CO 58
3. Dionysius 80
4. Regulus 85
5. Felicissimus 100
6. Gratus 120
7. Ambrosius 145
8. Martinus 170
9. Ingenuus 180
10. Augustinus 200
11. Hieronymus 220
12. Savitius 230
13. Marcianus 240
14. Victor 250
15. Marinus 270
16. Martinus II 270
17. Nicasius 330
18. Valentinus 342
19. Saturninus 354
20. Crescentius 365
21. Concordius 380
22. Constantinus 392
23. Heros 410
24. Patroclus 422
25. St. Honoratus CO 426
26. St. Hilarius CO 438
27. Ravennius 449
28. Leontius 463
29. Aeonius 493
30. St. Caesarius CO 502
31. Auxanius 542
32. St. Aurelianus CO 546
33. Sapaudus 556
34. Licerius 586
35. St. Virgilius CO 588

Canterbury

Ìtẹ́ Canterbury, tí St. Augustine dá sílẹ̀, ẹni tí Póòpù St. Gregory Ńlá rán láti mú ìyìnrere wá fún àwọn ará Gẹ̀ẹ́sì ní ọdún 597.

36. St. Augustine ti Canterbury CO 597
37. St. Laurence CO 604
38. St. Mellitus CO 619
39. St. Justus CO 624
40. St. Honorius CO 627
41. St. Deusdedit CO 655
42. St. Theodore ti Tarsu CO 668
43. St. Brihtwald CO 693
44. St. Tatwine CO 731
45. St. Nothelm CO 735
46. Cuthbert 740
47. St. Bregowine CO 759
48. Jaenberht 766

49. Æthelhard 793
50. Wulfred 805
51. Feologild 832
52. Ceolnoth 833
53. Æthelred 870
54. Plegmund 890
55. St. Athelm [CO] 914
56. Wulfhelm 923
57. St. Oda [CO] 942
58. St. Dunstan [CO] 960
59. Æthelgar 988
60. Sigeric 990
61. Ælfric 995
62. St. Ælfheah [CO] *Ajẹ́rìíkú* 1006
63. Lyfing 1013
64. Æthelnoth 1020
65. Eadsige 1038
66. Robert ti Jumièges 1051
67. Stigand 1052
68. Lanfranc 1070
69. St. Anselm [C] 1093
70. Ralph d'Escures 1114
71. William de Corbeil 1123
72. Theobald ti Bec 1139
73. St. Thomas Becket [C] *Ajẹ́rìíkú* 1162
74. Richard ti Dover 1174
75. Baldwin ti Forde 1185
76. Reginald Fitz Jocelin 1191
77. Hubert Walter 1193
78. Stephen Langton 1207
79. Richard le Grant 1229
80. St. Edmund Rich [C] 1234
81. Ẹ.Ì. Boniface ti Savoy [C] 1245
82. Robert Kilwardby 1273
83. John Peckham 1279
84. Robert Winchelsey 1294
85. Walter Reynolds 1313
86. Simon Mepham 1328
87. John Stratford 1333
88. Thomas Bradwardine 1349
89. Simon Islip 1349
90. Simon Langham 1366
91. William Whittlesey 1368
92. Simon Sudbury 1375
93. William Courtenay 1381
94. Thomas Arundel 1396
95. Henry Chichele 1414
96. John Stafford 1443
97. John Kemp 1452
98. Thomas Bourchier 1454
99. John Morton 1486
100. Henry Deane 1501
101. William Warham 1503
102. Thomas Cranmer 1533

Ìjọ ti Gẹ̀ẹ́sì

Léyìn Àtúnṣe Ìjọ, àwọn bíṣọ́ọ̀bù Ìjọ ti Gẹ̀ẹ́sì, bíṣọ́ọ̀bù tí a kọ orúkọ rẹ̀ ṣáájú ni ó ya olúkúlùkù wọn sọ́tọ̀.

103. John Scory 1551
104. Matthew Parker 1559
105. Edmund Grindal 1559
106. John Whitgift 1577
107. Richard Bancroft 1597
108. George Abbot 1609
109. George Montaigne 1617
110. William Laud 1621
111. Brian Duppa 1638
112. Gilbert Sheldon 1660

113. Henry Compton 1674
114. William Sancroft 1678
115. Jonathan Trelawny 1685
116. John Potter 1715
117. Thomas Herring 1738
118. Frederick Cornwallis 1750
119. John Moore 1775

Amẹ́ríkà

Láti ọdọ̀ William White, tí a yà sọ́tọ̀ ní Lambeth Palace ní ọdún 1787 fún ìjọ ní Amẹ́ríkà, dé ọdọ̀ àwọn bíṣọ́ọ̀bù tí wọ́n ti gbé ìtẹ̀léra yìí wá títí di òní.

120. William White 1787
121. Benjamin Treadwell Onderdonk 1830
122. Samuel Allen McCoskry 1836
123. William Edward McLaren 1875
124. William Montgomery Brown 1898
125. Wallace David de Ortega Maxey 1927
126. Nils Bertil Alexander Persson 1986
127. Samuel Guido, Jr. 2004

128.

Garland F. Byers, Jr.

2013

Ìtẹ̀léra kan náà pẹ̀lú Bíṣọ́ọ̀bù Àgbà ti Canterbury

Bíṣọ́ọ̀bù Àgbà ti Canterbury ti ìsinsin yìí, Sarah Mullally, àti Bíṣọ́ọ̀bù Byers ní ìlà ìtẹ̀léra àwọn aposteli kan náà láti ọdọ̀ St. Paulu títí dé ọdọ̀ Thomas Herring (a yà á sọ́tọ̀ ní ọdún 1738; Bíṣọ́ọ̀bù Àgbà ti Canterbury 1747–1757). Bíṣọ́ọ̀bù Àgbà Herring fúnra rẹ̀ ni ó fi ọwọ́ ara rẹ̀ ya àwọn bíṣọ́ọ̀bù tí ìlà méjèèjì ti ṣẹ̀ wá sọ́tọ̀: ní ìlà ti Bíṣọ́ọ̀bù Àgbà Mullally, Robert Hay Drummond, ní ọdún 1748; ní ìlà ti Bíṣọ́ọ̀bù Byers, Frederick Cornwallis, ní ọdún 1750.

Oyè Mímọ́

Ìyàsímímọ́
17 Oṣù Ògún 2008, nípa gbígbé ọwọ́ lé, ní St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel, Palmerton, Pennsylvania.

Ìyàsọ́tọ̀ sí Oyè Mímọ́ ti Bíṣọ́ọ̀bù
20 Oṣù Ìgbé 2013, nípa gbígbé ọwọ́ lé nígbà ayẹyẹ Oúnjẹ Alẹ́ Mímọ́, ní St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel, tí ó ṣe ìpàdé rẹ̀ ní ojọ́ náà ní American Legion Post 16, Slatington, Pennsylvania.

Iṣẹ́ Ìsìn

A yà á sọ́tọ̀ sí Oyè Mímọ́ ti Bíṣọ́ọ̀bù ní 20 Oṣù Ìgbé 2013, nínú Lutheran Orthodox Church, Inc., níbi tí ó ti sìn lẹ́yìn náà gẹ́gẹ́ bí Bíṣọ́ọ̀bù Àgbà ti Ẹkùn Ìjọ Western North Carolina. Bíṣọ́ọ̀bù Byers kò ní àjọṣepọ̀ kankan pẹ̀lú ẹgbẹ́ náà mọ́.

Dókítà nínú Ẹ̀kọ́ Ìmọ̀ Ọlọ́run (*honoris causa*), tí Lutheran Orthodox Church, Inc. fi fún un ní 20 Oṣù Ìgbé 2013.

Olórí ẹni tí ó yà á sọ́tọ̀
Ẹni Ọ̀wọ̀ Jùlọ Samuel Guido, Jr.

Àwọn tí ó bá a yà á sọ́tọ̀
Bíṣọ́ọ̀bù Bradley A. Varvil
Bíṣọ́ọ̀bù Michael Byus
Bíṣọ́ọ̀bù James Thompson
Àwọn ìwé èrí ìyàsímímọ́ àti ìyàsọ́tọ̀, pẹ̀lú àwọn fọ́tò ìyàsọ́tọ̀ náà, wà ní ojú ìwé Nípa Bíṣọ́ọ̀bù.

Gbogbo ẹsẹ Ìwé Mímọ́ ní èdè Yorùbá tí a fà yọ ní ojú ìwé yìí ni a mú láìyí ohunkóhun padà láti inú *Biblica® ní oore ọ̀fẹ́ láti lo Bíbélì Mímọ́ ní Èdè Yorùbá Òde-Òní™*. Orísun: ebible.org/yor. Àmì mẹ́ta (...) ń fi ibi tí a ti fo apá kan sílẹ̀ hàn.
Biblica® ní oore ọ̀fẹ́ láti lo Bíbélì Mímọ́ ní Èdè Yorùbá Òde-Òní™ Ẹ̀tọ́ àdàkọ © 2009, 2017 Biblica, Inc. Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™ Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc. "Biblica" ni àmì ìdámọ̀ tí Biblica, Inc. fi sílẹ̀ ní United States Patent àti ní ilé iṣẹ́ tí wọ́n ti ń fúnni ní àmì ìdámọ̀. Gba àṣẹ kí o tó lòó. "Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
A ṣe àgbékalẹ̀ iṣẹ́ yìí lábẹ́ àkóso ti Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Láti rí ẹ̀dà ìwé àṣẹ, lọ sí http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 tàbí kí o kọ lẹ́tà ránṣẹ́ sí Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Àwòrán St. Paulu, St. Paul's Episcopal Church, Seattle. Fọ́tò láti ọwọ́ Joe Mabel, láti orí Wikimedia Commons, lábẹ́ ìwé àṣẹ CC BY-SA 3.0; a yí ìtóbi rẹ̀ padà láti ara ti ìpilẹ̀ṣẹ̀.